

№61, 8/23671).

5. Постановление Минстройархитектуры РБ от 14.05.2007 № 10 «Об утверждении Инструкции о порядке определения стоимости объекта строительства в бухгалтерском учете». (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 21.06.2007 г., №147, 8/16623).

6. Указ Президента Республики Беларусь от 16 ноября 2006 г. № 676 (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2006 г., № 189, 1/8097).

7. Постановление Минстройархитектуры РБ от 10.05.2011 № 18 «Об утверждении Инструкции о порядке оказания инженерных услуг в строительстве». (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 02.06.2011 г., №61, 8/23669).

УДК 657.6

Івасечко У.В.,

аспірантка кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

СУТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ АКТУАРНИХ РОЗРАХУНКІВ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СИСТЕМІ ОБЛІКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Страхування як сфера економіки має певні особливості: по-перше це відносно новий напрям діяльності, що потребує постійних досліджень та вдосконалення; по-друге, це досить прибутковий вид бізнесу як на мікроекономічному, макроекономічному так і та глобально-економічному рівнях господарювання. А так як воно супроводжується фінансовими операціями, то на сьогоднішній день стало цікавим і для обліку. Відтак, в учасників страхового ринку дедалі частіше виникає зацікавленість у можливості часткового його прогнозування. Таку можливість дає здійснення актуарних розрахунків у страховій діяльності.

Як щодо самого поняття "актуарні розрахунки", то воно походить від слова актуарій, що в перекладі з грецької мови означає "скорописець", "обліковець". У сучасному значенні поняття "актуарій" — фахівець зі страхової справи, який займається розробкою наукових методів обрахунку тарифних ставок, резервів, премій, розміру страхового ризику і т. ін.

На сьогоднішній день питанням вище зазначених розрахунків приділили увагу багато науковців, кожен з них має власне бачення їх методів та принципів.

На думку Шелехова К.В. страхування може здійснюватися лише тоді, коли заздалегідь невідомо, відбудеться у певний період та або інша подія чи ні. Тому в актуарних розрахунках застосовується теорія ймовірності, оскільки розміри тарифних ставок насамперед залежать від ймовірності страхового випадку. Поняття ймовірності страхового випадку характеризується тим, що ймовірність визначається шляхом підрахунку числа несприятливих для страхувальника подій (пожеж, аварій, крадіжок і ін.) і при страхуванні є лише деяка кількість об'єктів, щодо яких реалізуються визначені страхові ризики і виникають страхові випадки [3].

Вовчак О.Д. вважає, що у практиці актуарних розрахунків широко використовують страхову статистику — систематизоване вивчення та узагальнення наймасовіших і найтипівіших страхових операцій на основі вироблених статистичною наукою методів обробки узагальнених підсумкових натуральних і вартісних показників, які характеризують страхову справу. Всі показники, які підлягають статистичному вивченню, поділяють на дві групи. Перша група відображає процес формування страхового фонду, друга — його використання [2, 263].

Отже, актуарні розрахунки є системою статистичних і економіко-математичних імовірнісних методів розрахунку тарифних ставок і визначення необхідних фінансових показників діяльності страховика. За їхньою допомогою визначаються розміри тарифних ставок, тобто вартість страхової послуги і частка участі кожного страхувальника у створенні спільного страхового фонду. Величина тарифу (страхової премії, що оплачується страхувальником) вимагає вимірювання ризику, що береться на страхування. У складі тарифу відбивається також середня сума витрат з обслуговування одного договору страхування [4, 170].

Форму, в якій розраховуються витрати на проведення певного страхування, називають страховою (актуарною) калькуляцією. Вона допомагає визначити страхові платежі до договору страхування, собівартість послуги страховика, розмір страхового ризику, суму та частку витрат на ведення страхової справи.

Практичне значення актуарних розрахунків полягає у:

- групуванні ризиків в рамках певної страхової сукупності та їх подальше дослідження;
- визначення розміру необхідних витрат на проведення страхування;
- встановлення розміру необхідних страхових резервів, а також джерел та способів їх формування;
- прогнозування норми дохідності капіталу при здійсненні страховиком інвестицій у страхові резерви;
- дослідження перспектив розвитку діяльності страховика.

Займатися актуарними розрахунками можуть відповідальні особи, які

називаються актуаріями. Це офіційно вповноважені особи, яка мають відповідну фахову підготовку згідно з вимогами, встановленими "Кваліфікаційними вимогами до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками", затвердженими розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 3519 від 8 лютого 2005 р.[3], що підтверджується відповідним свідоцтвом.

На сьогоднішній день актуарні розрахунки мають розгалужену систему класифікації, залежно від галузі дослідження, часу складання розрахунків, масштабності досліджуваної інформації, на їх організацію впливають різні чинники: форми проведення страхування, вид страхування, система інформаційного забезпечення тощо. Проте їх використання в обліку в умовах сучасної ринкової економіки залишається незмінним. Так як даний вид розрахунків дозволяє частково спрогнозувати питому вагу витрат у діяльності суб'єкта господарювання і коригувати їх ліміт у відповідних звітних періодах (у частині податкового обліку), необхідно їм приділяти більше уваги і використовувати на практиці.

Література:

1. Розпорядження 8 лютого 2005 року Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України №3519 від 8 лютого 2005 року [із змінами від 20 червня 2006 року N 5921](#), „Про затвердження Кваліфікаційних вимог до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками”– Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE10545.html
2. Вовчак О.Д. / Страхова справа: підручник .-К.: Знання, 2011.-391 с.
3. Конспект лекцій Шелехов / Страхування. - Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/782/23/>
4. Плиса В.Й. / Страхування: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2006. – 391 с.

УДК 657

Королович О.О.,
викладач, Мукачівський державний університет

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК: ЙОГО МОДЕЛЬ ТА ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ

Одним з найголовніших кроків у впровадженні ефективної системи збору, обробки та надання якісної інформації для прийняття управлінських рішень, що вимагає комплексного підходу до оцінки як самого підприємства так і до середовища, в якому воно функціонує є створення моделі управлінського обліку.

В макро розумінні модель – це речова, знакова або уявна система, що відтворює, імітує, відображає принципи внутрішньої організації або